

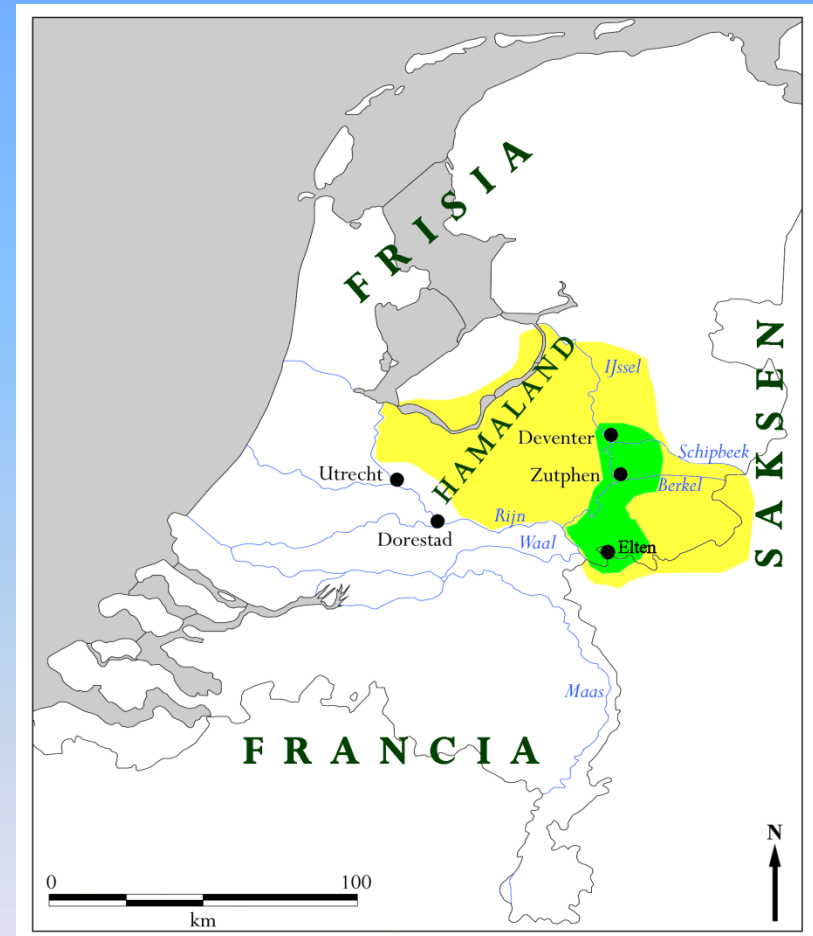
Een archeologische aardverschuiving

De Zutphense Vikingaanval en het Scandinavisch narratief

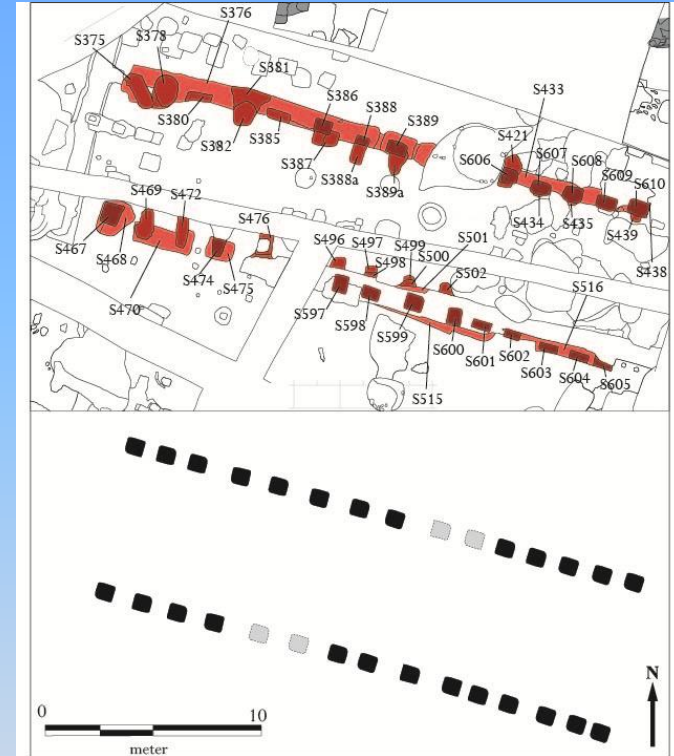
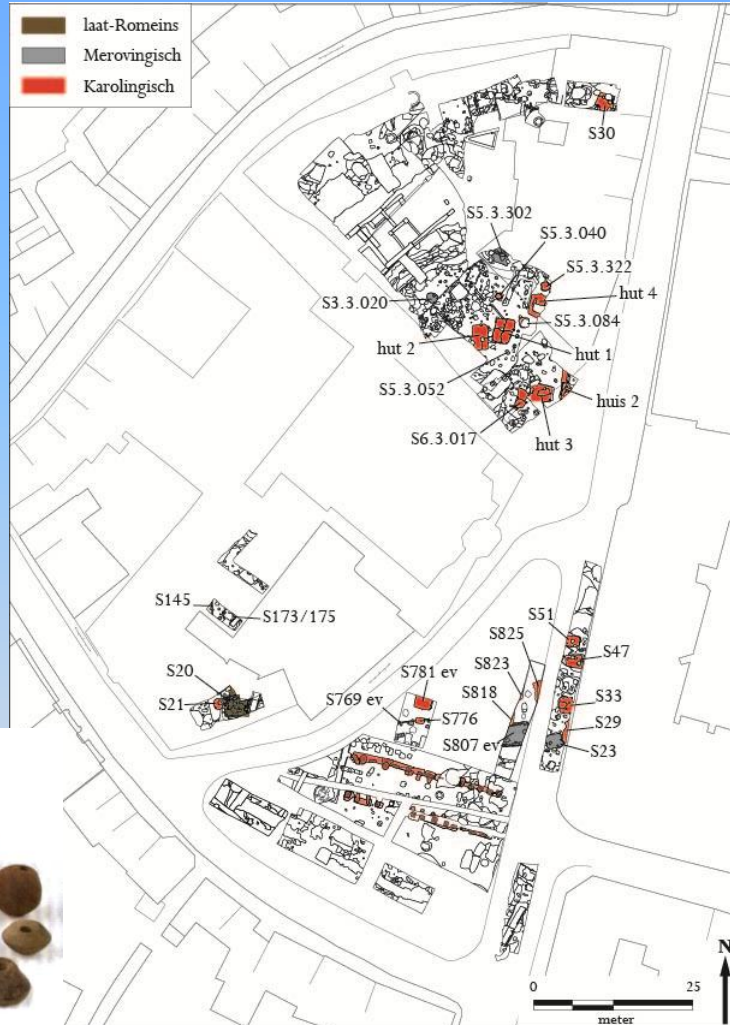

Zutphen binnen een wereldrijk

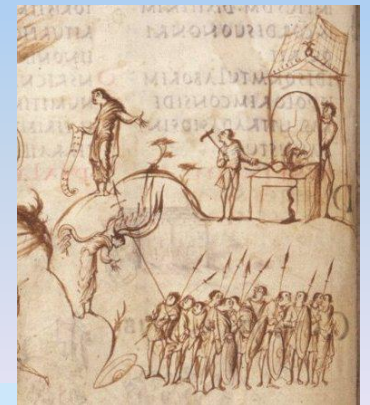
De Karolingische tijd (750-925)

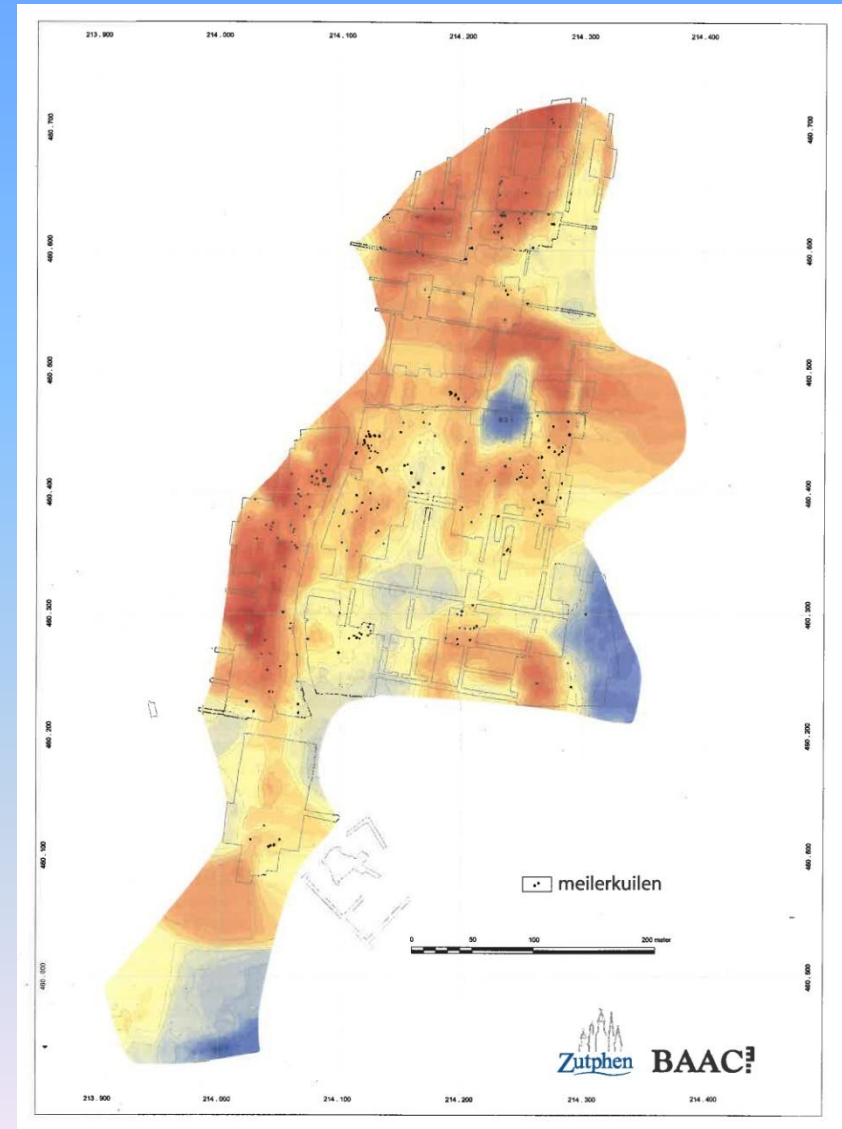
Zutphen in de 9^e eeuw, zetel van de Hamalandse graven. De grafelijke zaal.

Raffinage en verwerking van ijzer, lood en koper/brons

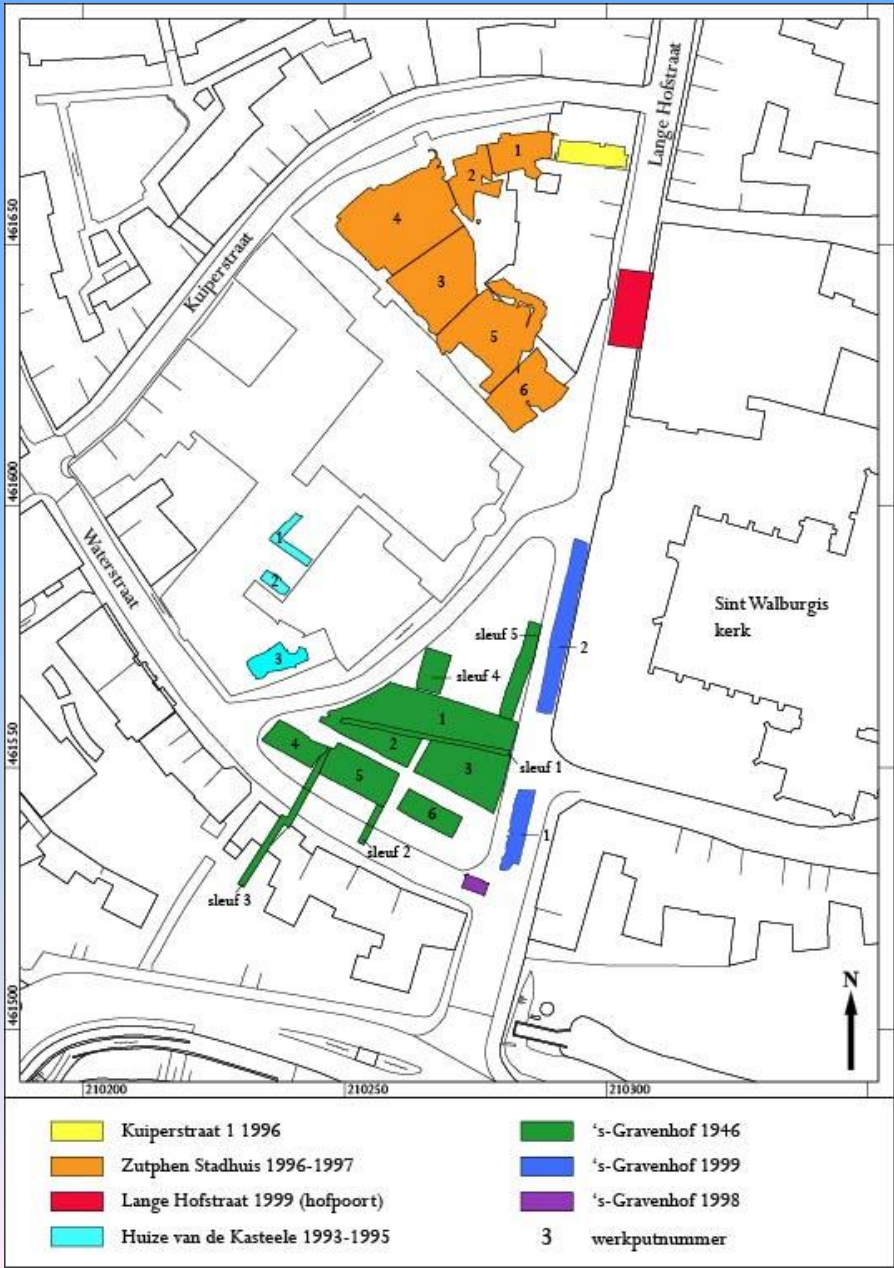

Grootschalige houtskoolproductie (meilers)

De crime scene

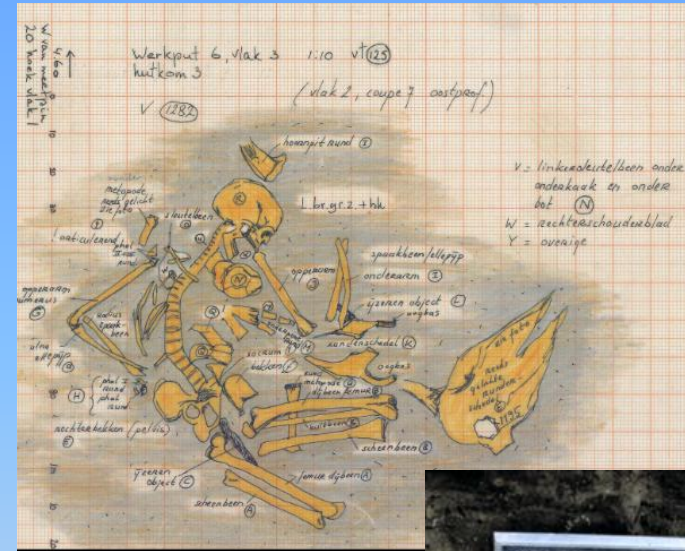
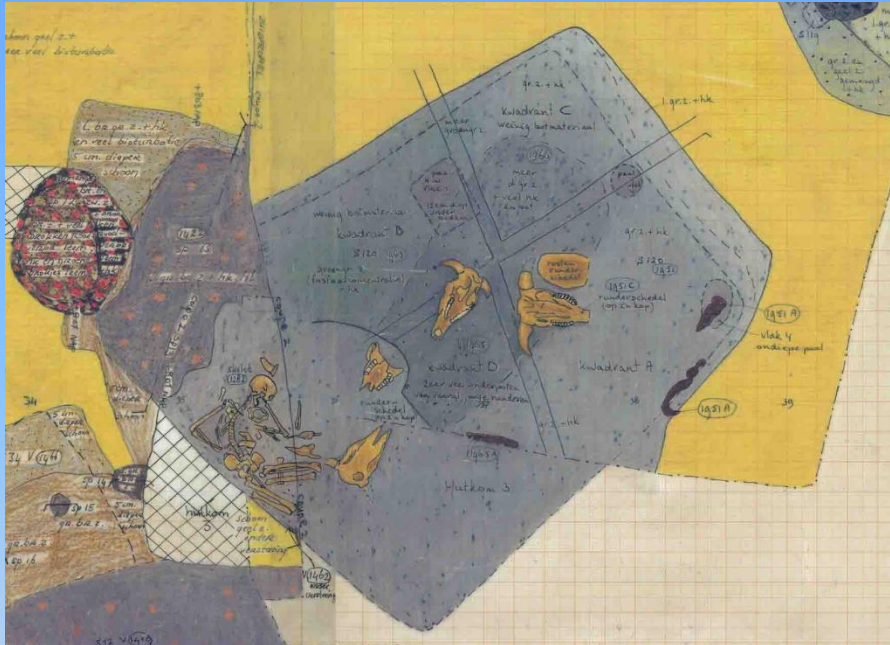
Zutphen 's-Gravenhof

Zutphen-Stadhuis (1997): hutkommen

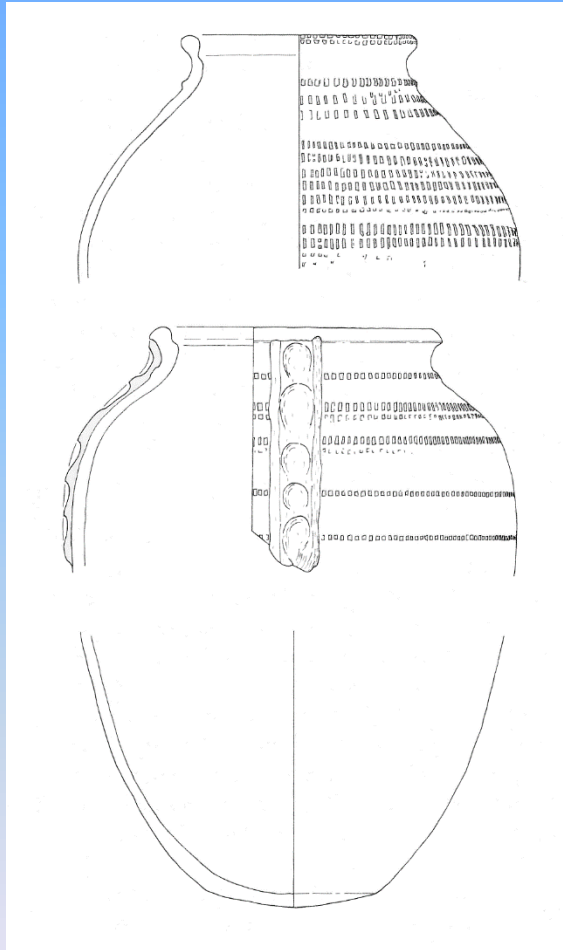
Zutphen-Stadhuis (1997): hutkommen

Zutphen-Stadhuys (1997): hutkommen

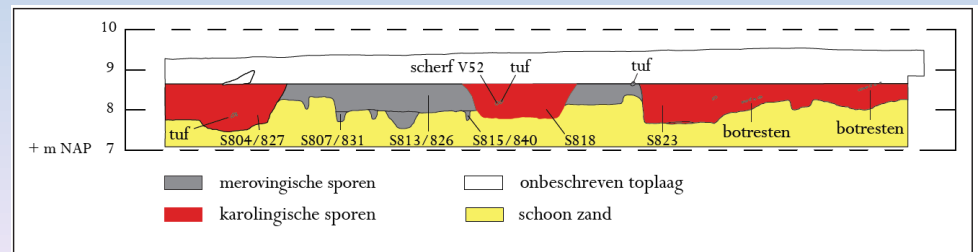
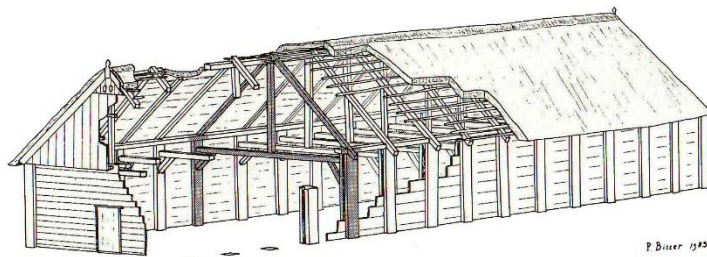
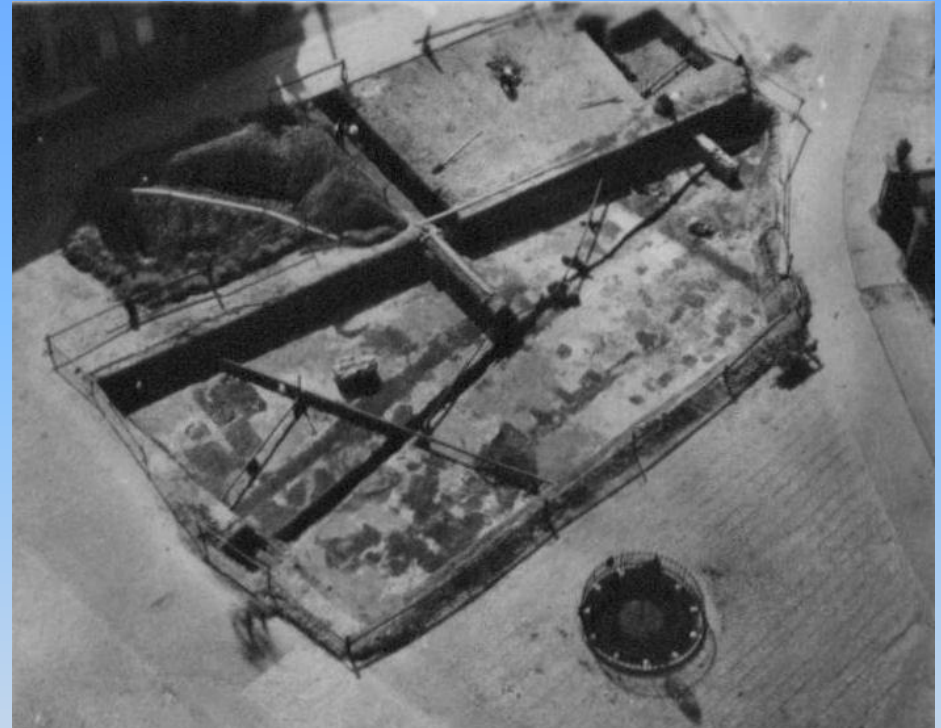
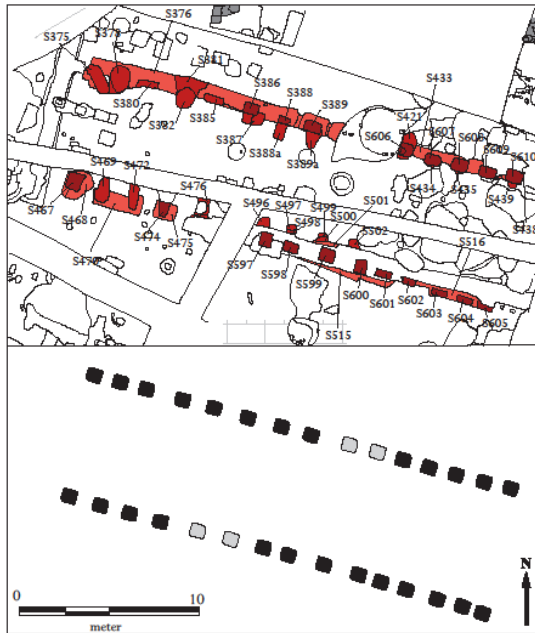
Zutphen-Stadhuis (1997): hutkommen

Metaalvondsten uit de hutkommen

's-Gravenhof 1946

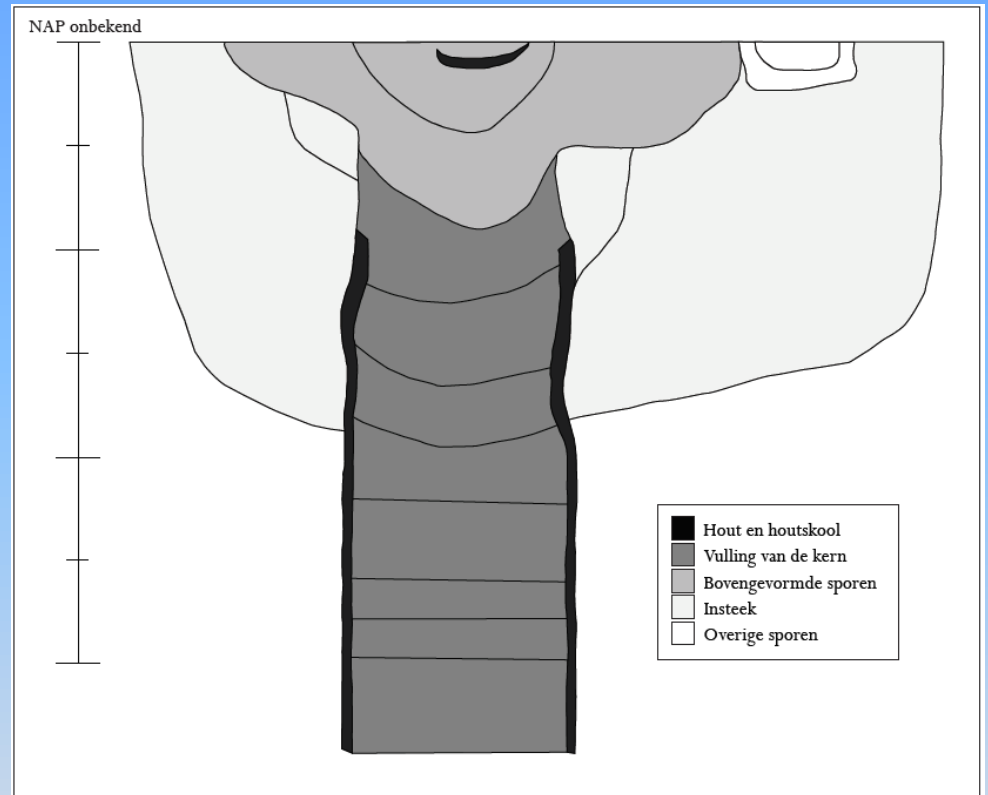

's-Gravenhof 1946

Nog meer hutkommen..... met botten

Kuiperstraat 1 (kelderopgraving 1996)

Vikingen! (882 na Chr.?)

De historische context

Hoe kwamen de Vikingen in en om Zutphen terecht?

- 840-885 Vikingvestigingen in Rijn- en Scheldedelta
 - 866-878 The Great Heathen Army in Engeland
- 879 Deel van the Great Heathen Army steekt over
 - 881 overwintering in Nijmegen
 - 882 plunderingen in de IJsselstreek

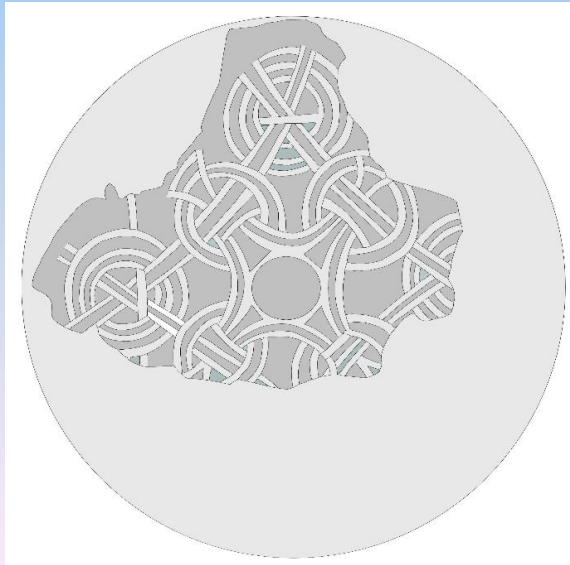
Verbleven de Vikingen hier ook in de buurt? Ja, zelfs heel dichtbij!

Stijgbeugel-beslag met dierenkoppen

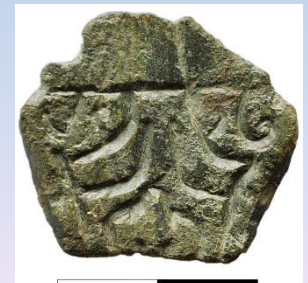
Loden speelstukken van Hnefatafl-spel?

Terslev-fibula in Borre-stijl

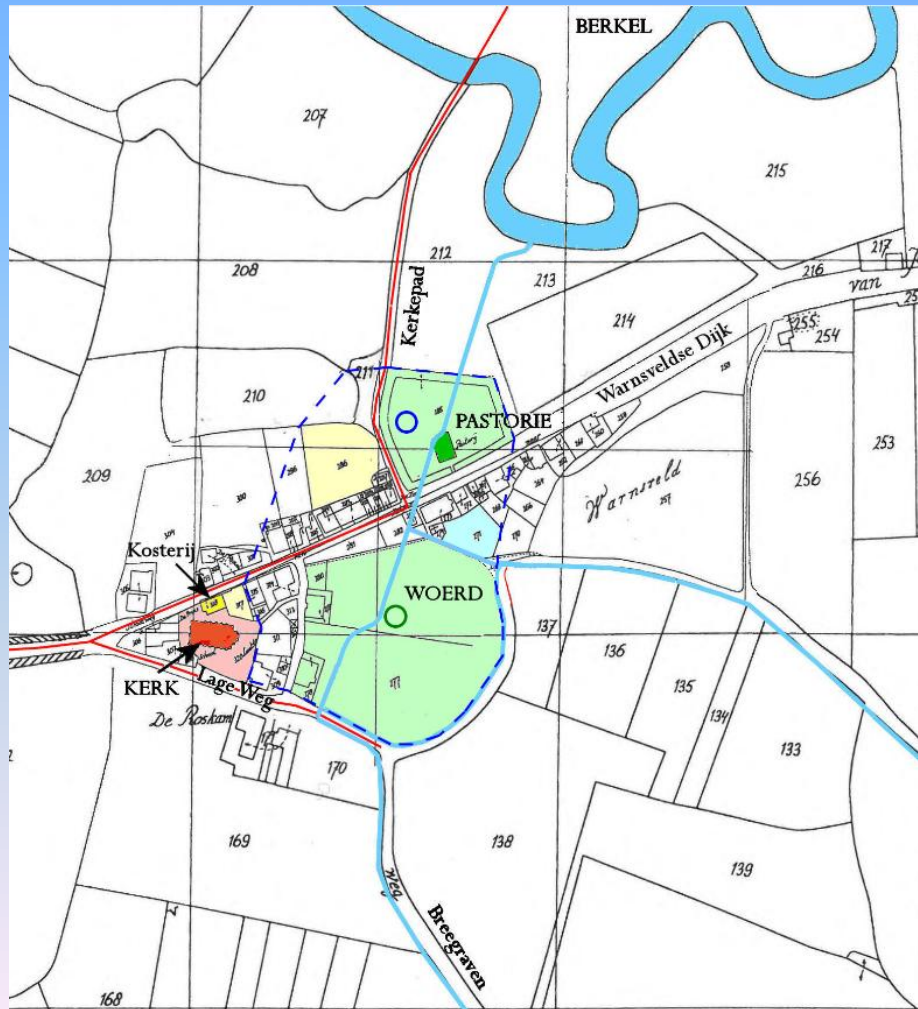

Threefoil_fibula

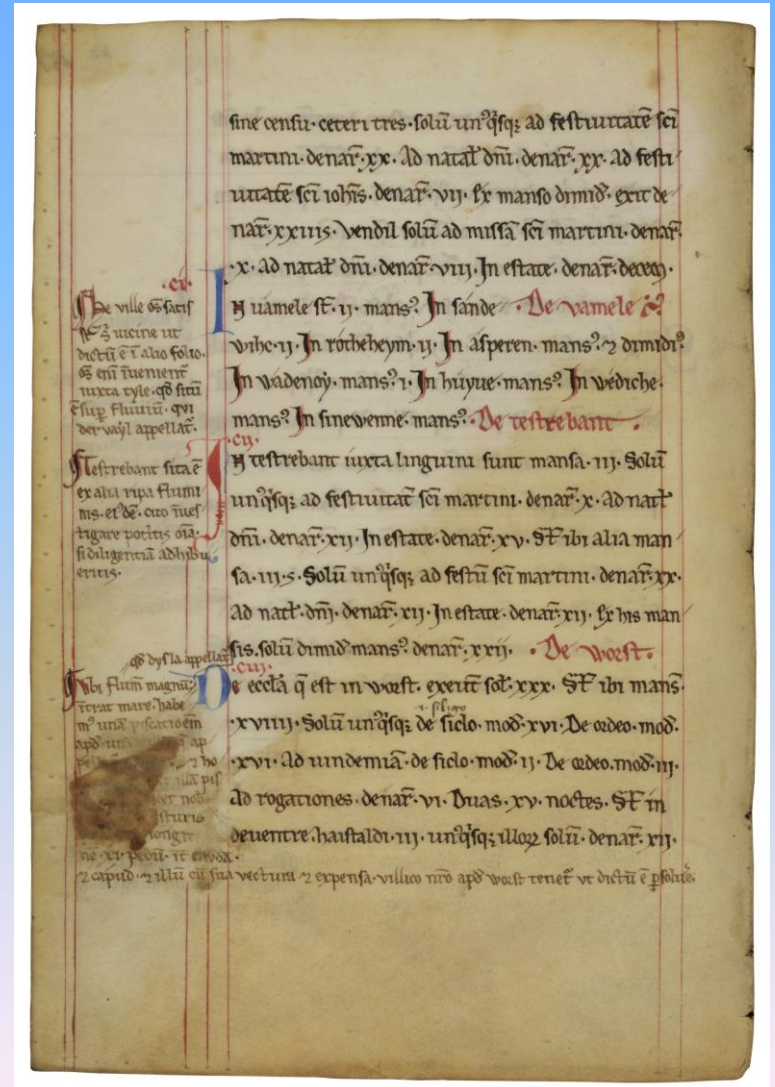
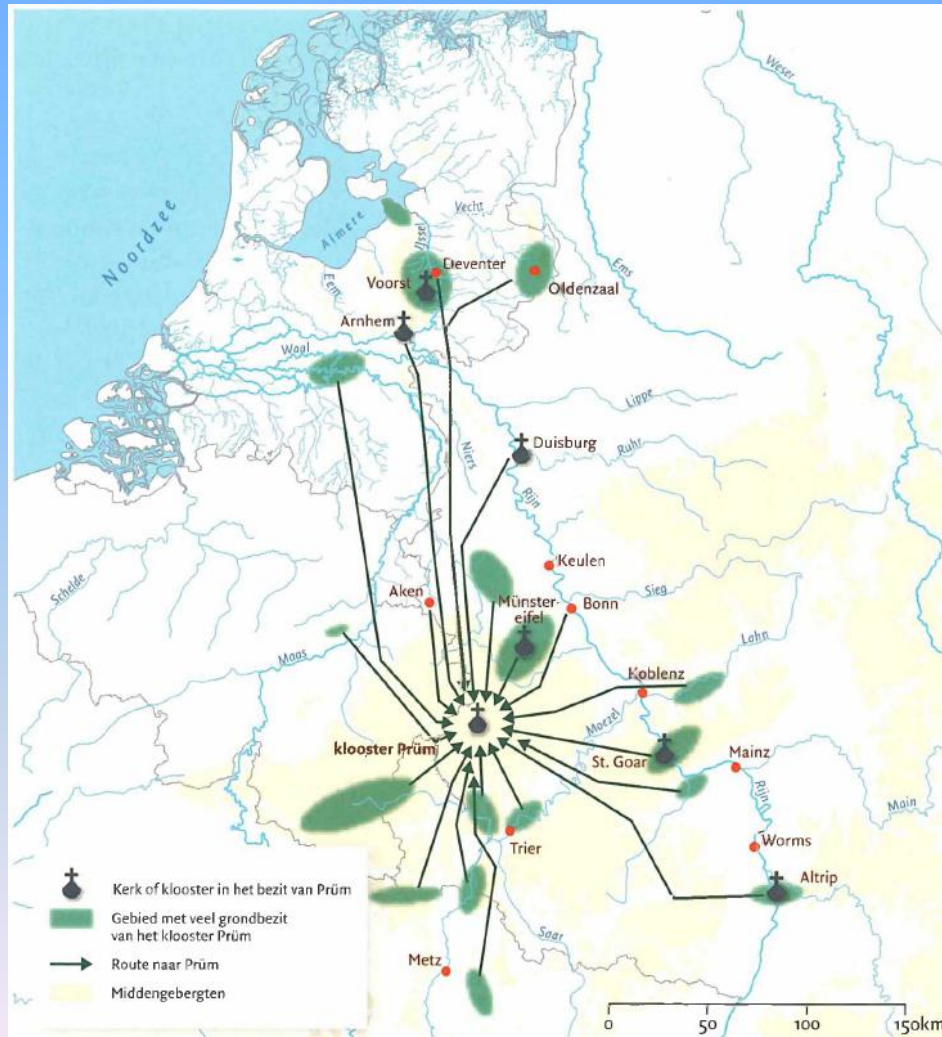

Trewhiddle-riemtong

Warnsveld Hofweg: een verbrand en verlaten erf

Verwoeste domeinen (abdij Prüm)

De worst.

.CIII. De ecclesia que est in worst. exeunt solidi .XXX. Sunt ibi mansa .XVIII. Soluit unusquisque de siclo modios .XVI. de ordeo modios .XVI. ad uindemiam. de siclo. modios.II. de ordeo. modios .III. ad rogationes denarios .VI. Duas .XV. noctes. Sunt in deuentre. haistaldi .III. unusquisque illorum soluit denarios .XII.

Ubi flumen magnum, quod dysla appellatur. intrat mare. habemus unam piscationem apud unam villam que appellatur ... et homines et illam piscationem et nobis sturis longitudine .XI. pedum. Item ... dam et cāpud. Et illum cum sua uecture et expensa. villico nostro apud worst tenetur ut dictum est persoluere.

De familia s. Saluatoris. que est in saxoniam.

Familia s. saluatoris que est in saxoniam, soluunt inter siclo et ordeo. modios .CCCC. De melle situlas .IIII. in estate de argento solidos .XXX. et unusquisque illorum sex dies in estate operare debet. aut denarios .III. soluere. Modo a paganis deuastatum est. et nunc de illis partibus amplius non uenit nisi solidi V. et denarii .VI. ---

[vertaald:]

Uit Voorst

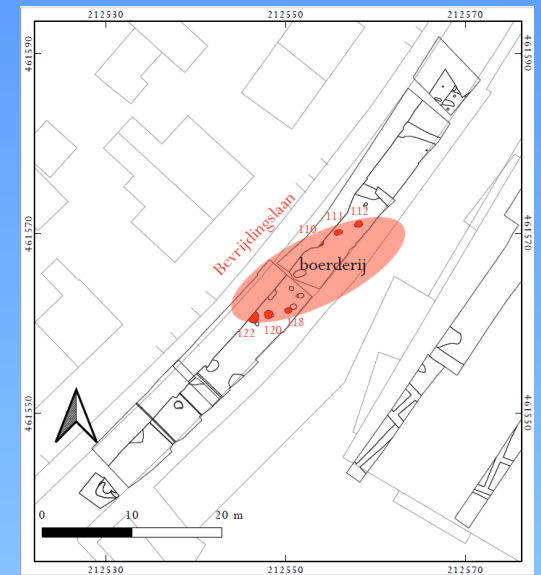
103. Van de kerk in Voorst komen 30 Schillingen. Er zijn 19 goederen, die elk als tiende geven 16 mud rogge, 16 mud gerst; in de tijd van de wijnoogst 2 mud rogge, 3 mud gerst, op Biddag 6 denariën; twee keer 14 dagen werken voor de leenheer. In Deventer zijn 3 'haistalden' (jongemannen, ongetrouwd). Zij betalen ieder 12 denariën.

Van de familie van Sint Salvator, die woont in Saxoniam

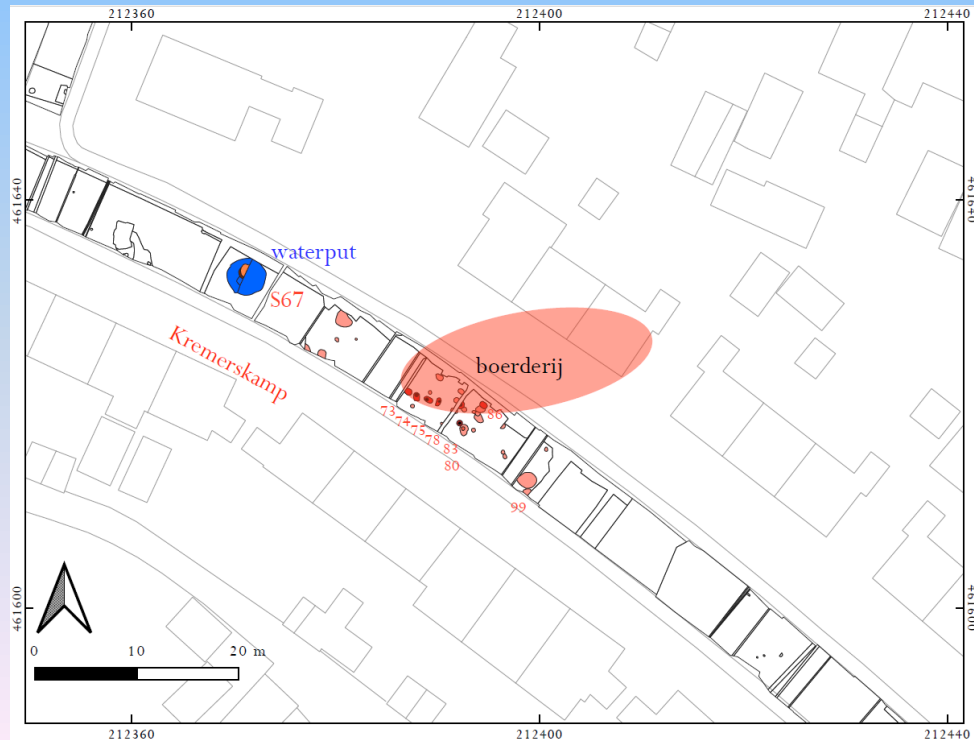
De familie in Saxoniam geeft als tiende bij elkaar 400 mud rogge en gerst, 4 kruiken honing, in de zomer 300 schilling; ieder moet in de zomer 6 dagen werken op het land van de heer of 3 denariën tins betalen. Nu is het gebied door de heidenen verwoest, en komt er van daar niet meer dan 5 schilling en 6 denariën.

Nieuwe erven in Warnsveld en Leesten

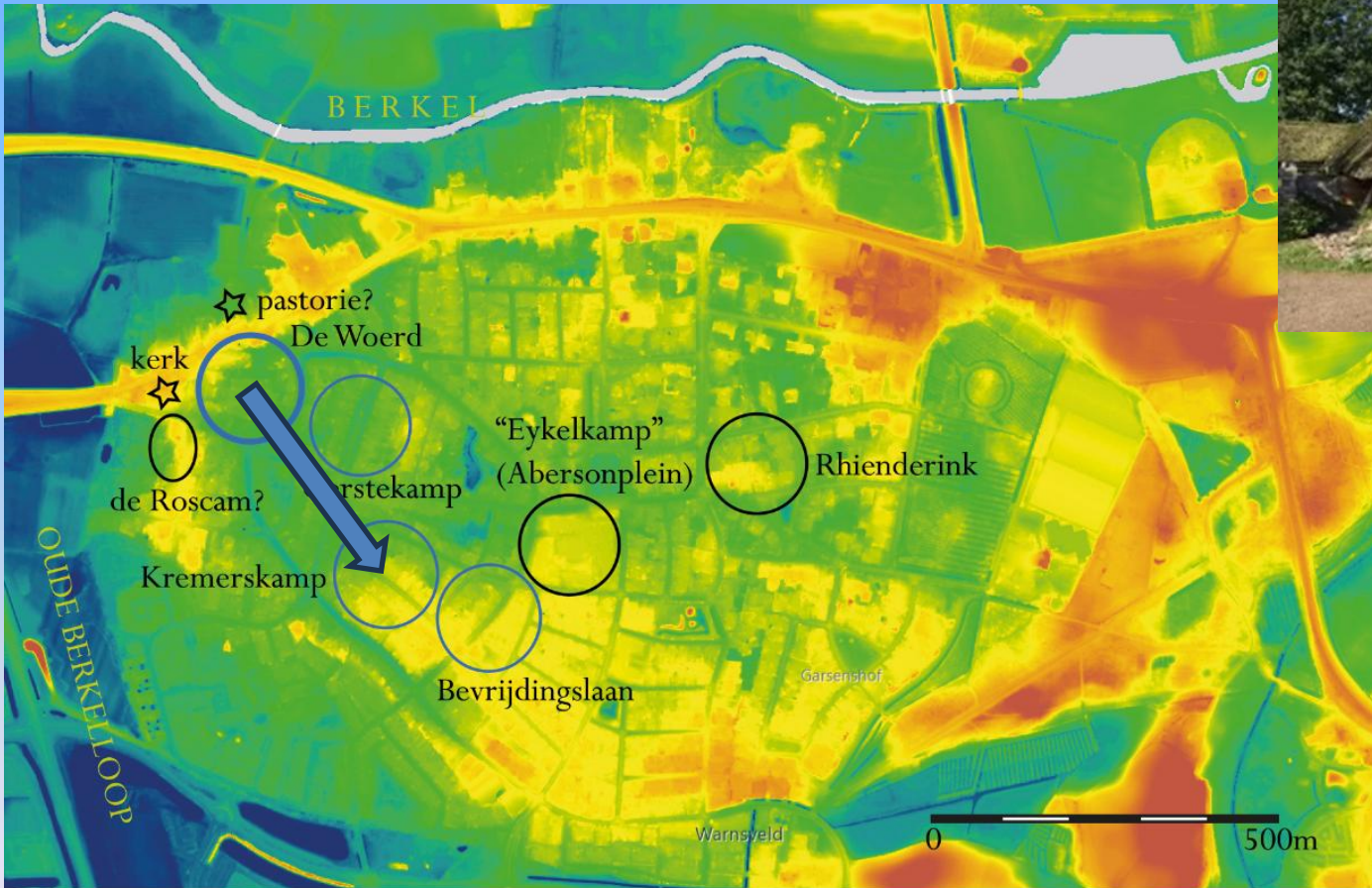
Warnsveld Kremerskamp ca. 890-895

Bevrijdingslaan, 10^e eeuw

Verplaatsing van de bewoning rond 890/95

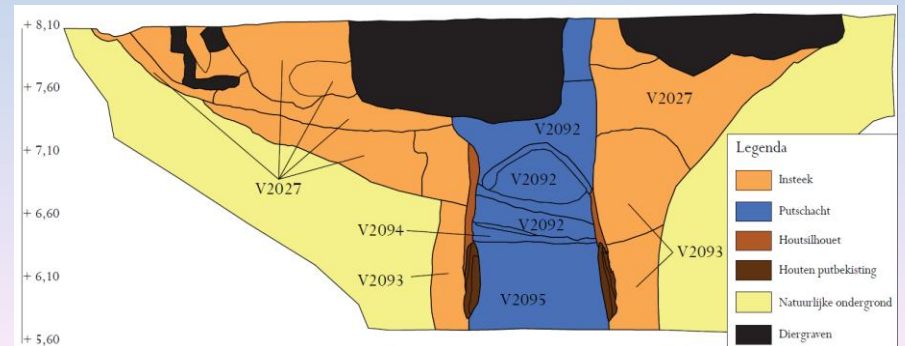
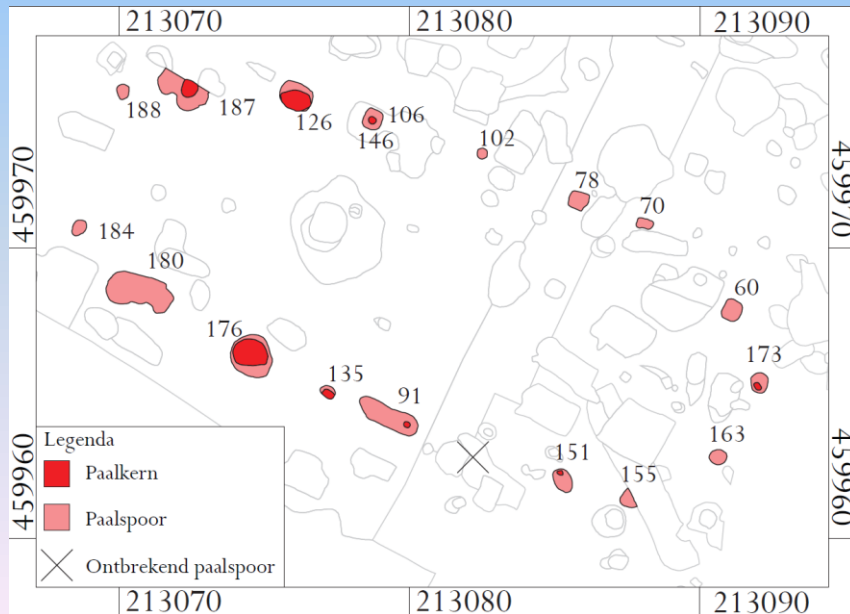
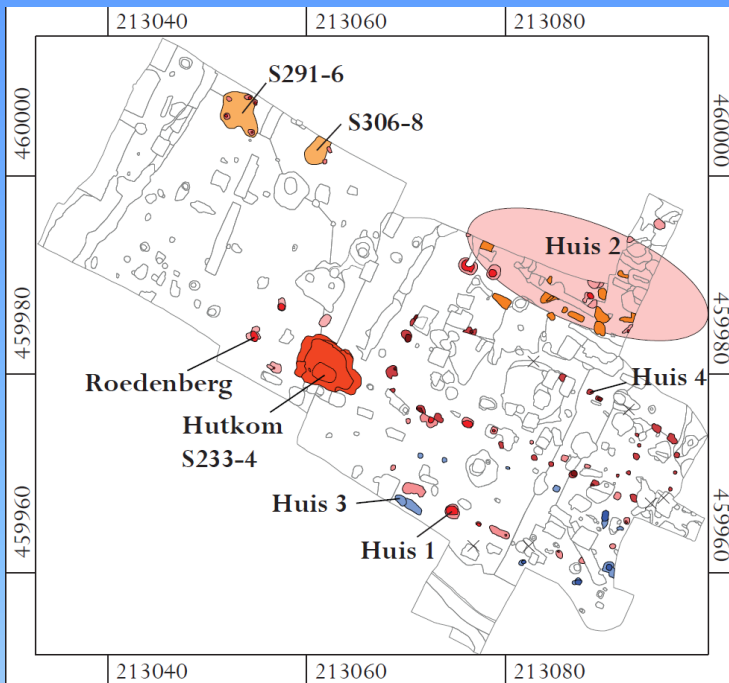

○ Karolingisch erf

☆ religieus gebouw (11e eeuw)

○ erf 11e-13e eeuw

Leesten erve Jebbekinck (893 AD)

De historische context

Wat gebeurde er na de Vikingaanvallen van 882?

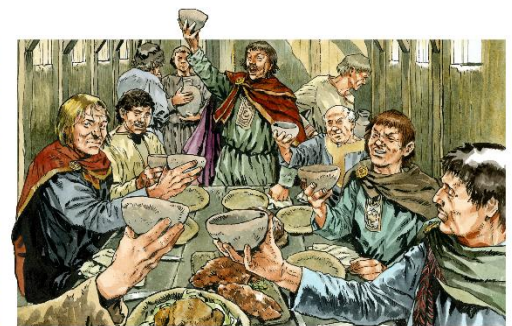
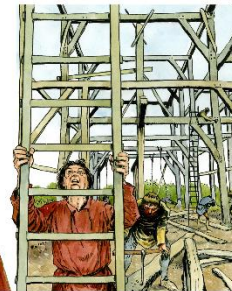
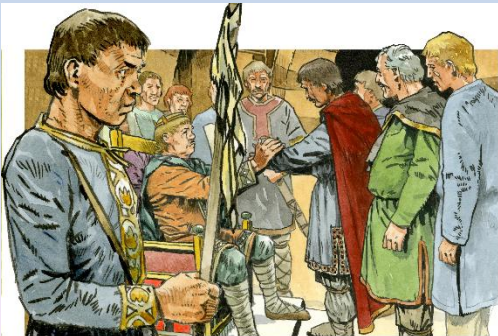
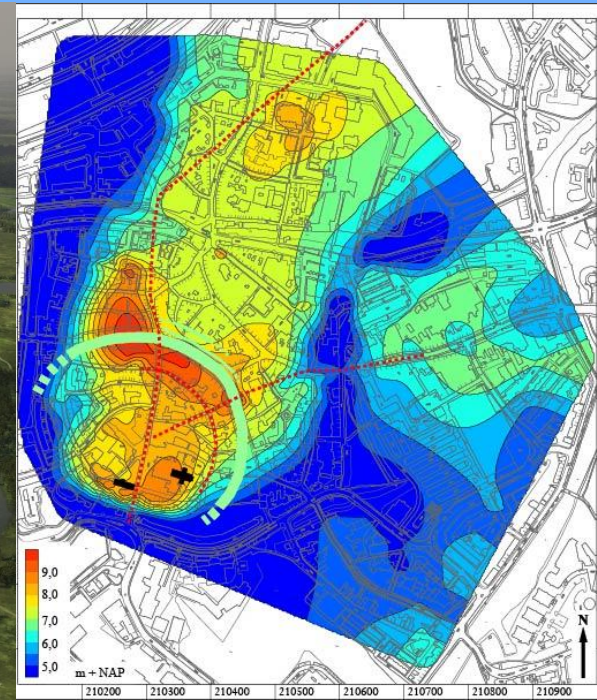
- 884 Karel de Dikke wordt Frankisch koning van de drie rijkdelen
 - 885 Everhard van Hamaland betrokken bij moordcomplot
 - 886 Everhard van Hamaland wordt hertog (Dux)
- 895 verhuizing van de Utrechtse bisschopszetel naar Deventer
- 896 bevestiging rechten van de kooplieden van Dorestad in Deventer
 - 899 laatste vermelding van 'Meginhard Dux'

Als reactie op het Vikinggeweld werd een nieuwe versterking aangelegd door graaf/ hertog Everhard van Hamaland:

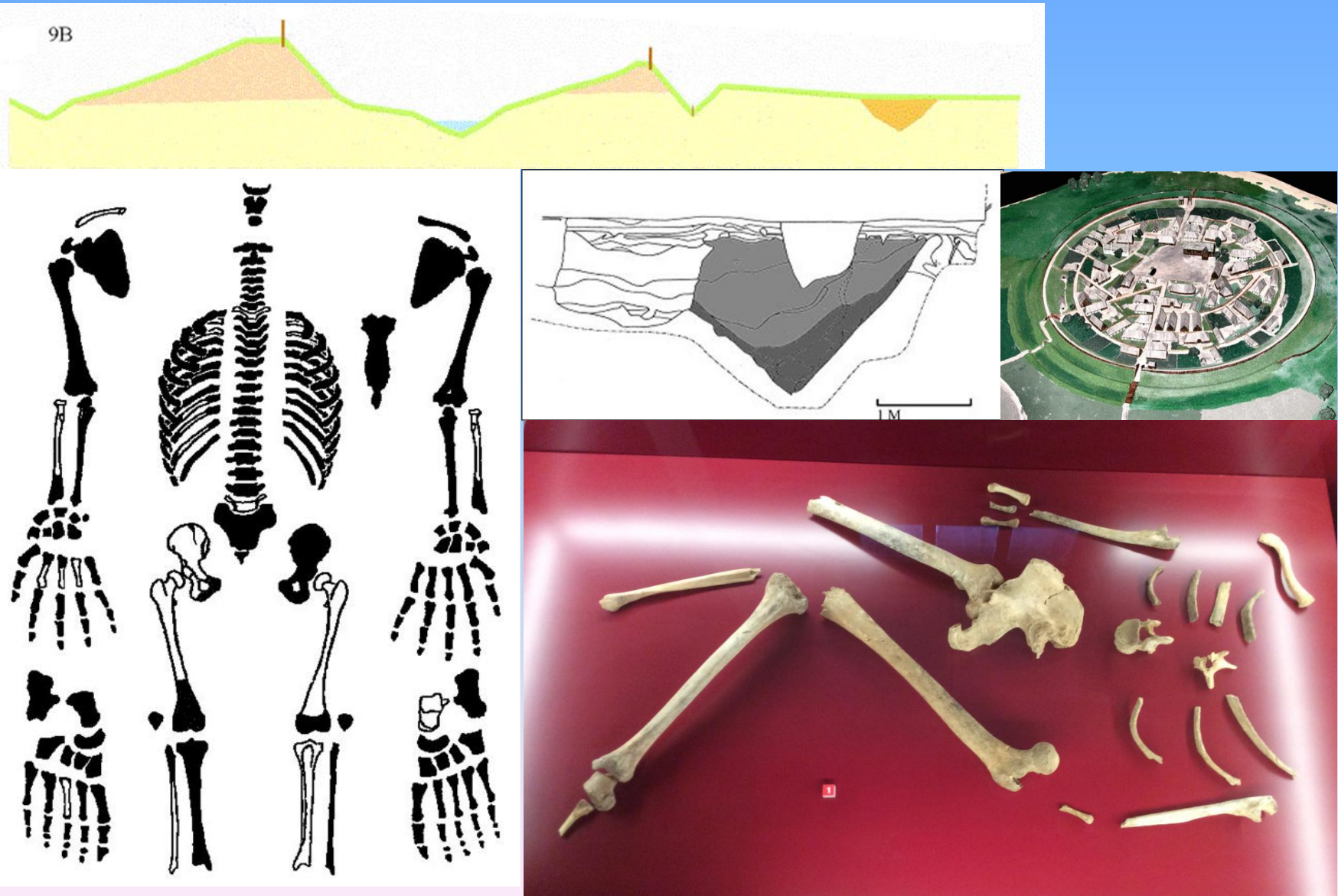
het werd de blauwdruk van Zutphen.

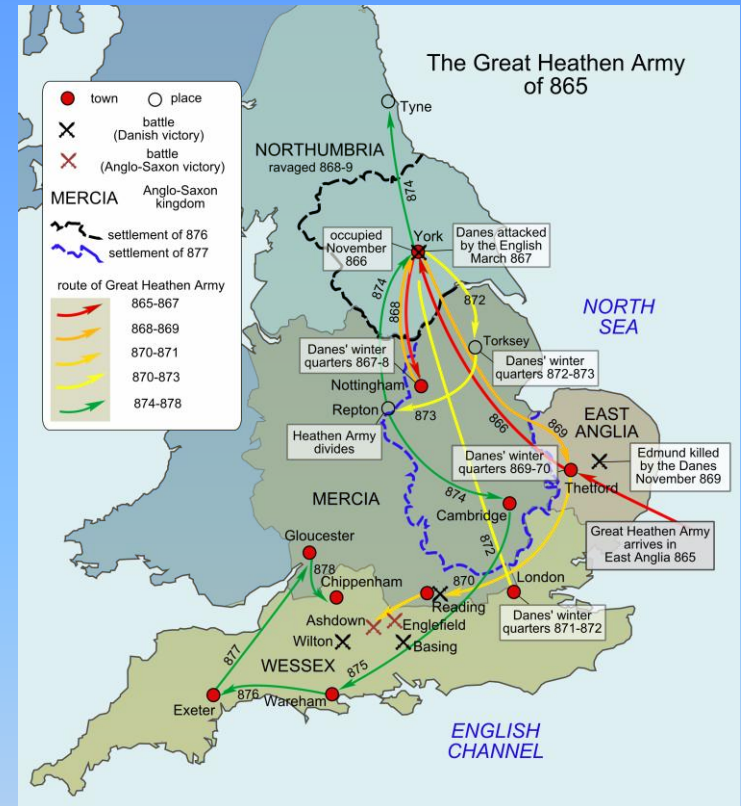
De ringwalburg Zutphen: het graafschappelijke centrum van Noord-Hamaland

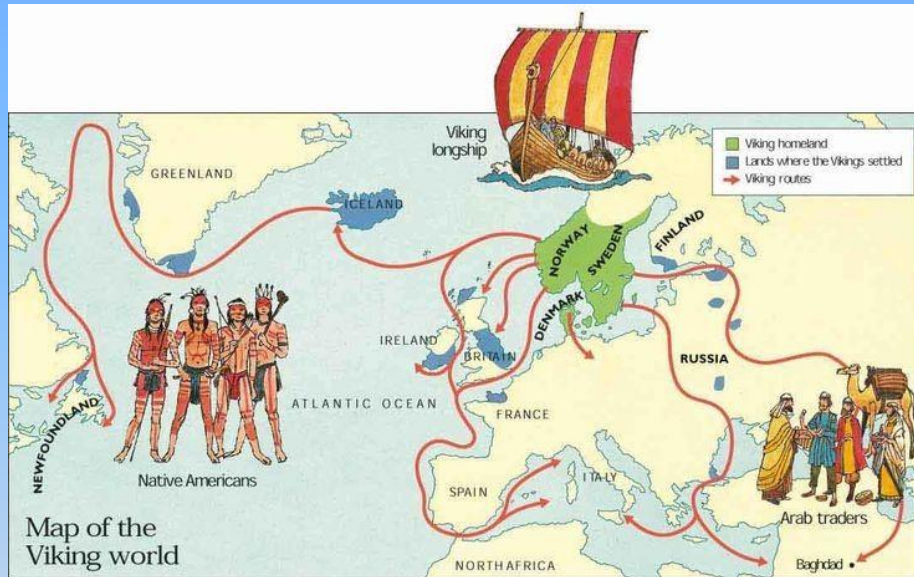
Houtmarkt 67-69 (2004): menselijke begravingen in de wal

Viking England

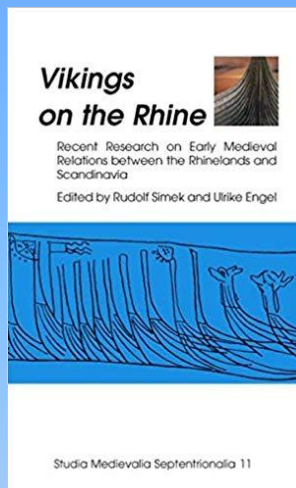
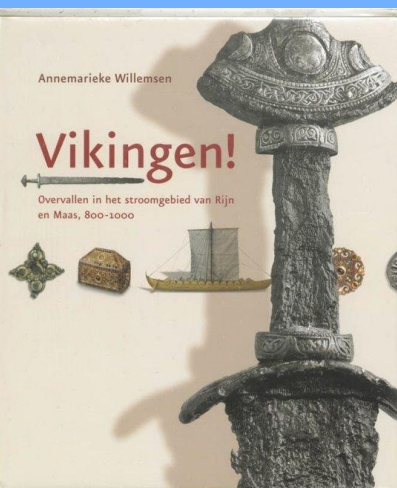

In Scandinavië werd (en wordt) een heel ander beeld uitgedragen

Publicaties en exposities in Bonn, Utrecht, Roskilde, Wieringen, Leeuwarden en Zutphen.

Blodspor er produceret i et samarbejde mellem Vikingskibsmuseet - Roskilde / Centraal Museum - Utrecht / Rheinisches Landesmuseum - Bonn / Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität - Bonn

Vi fór til møde med
Frislands 'drenge',
og Krigsbytte
vi delte.

Indskrift på sølvhalsring
fra Senja, Botnhamn,
Norge

...Da de drog bort,
fortærede ilden,
som havde ulmet
i de forskellige
våninger, klosteret,
fordi der ikke var
nogen til at
slukke den ...

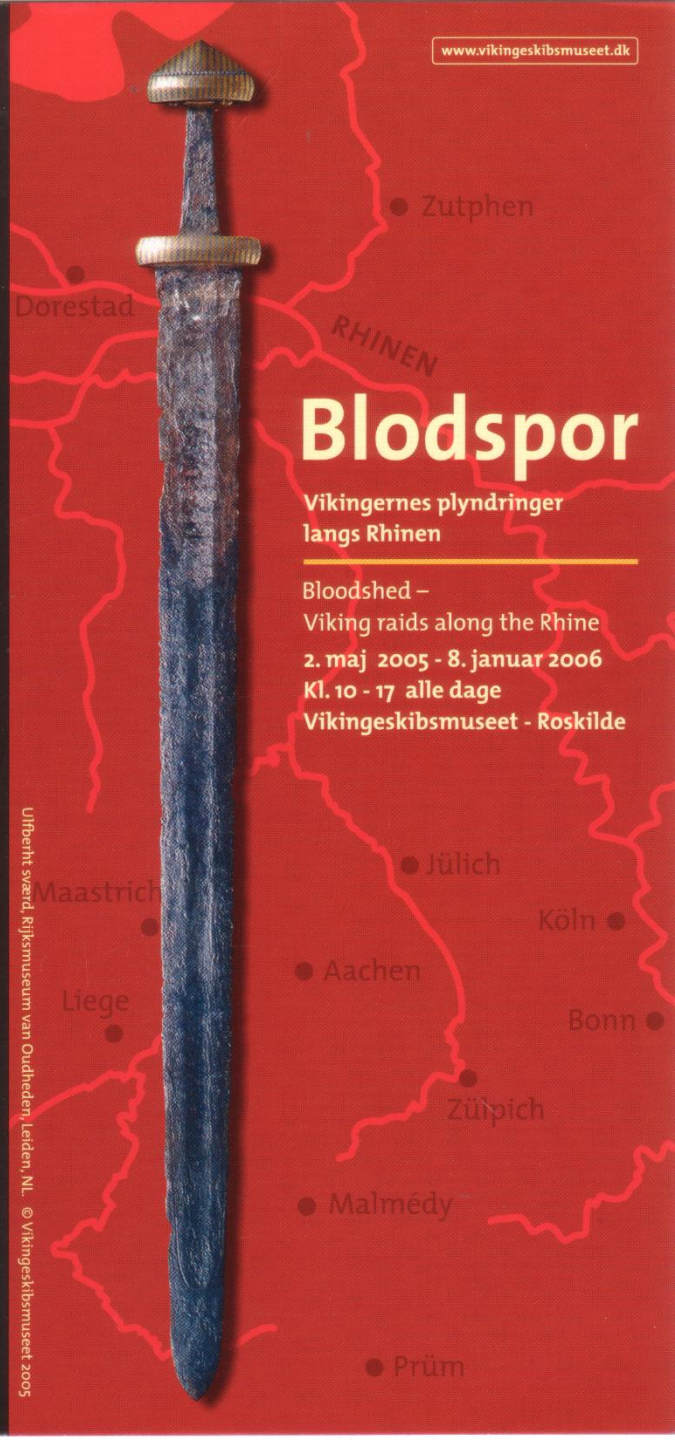
Regino af Prüm,
år 882

I januar sejlede
danerne ad Rhinen
op mod Köln,
og efter at have
hærget handels-
pladsen Dorestad
og en anden ikke
ubetydelig by,
i hvilken frisere
havde søgt tilflugt,
havde dræbt mange
friske købmænd
og taget en anelig
del af befolkningen
til fange ...

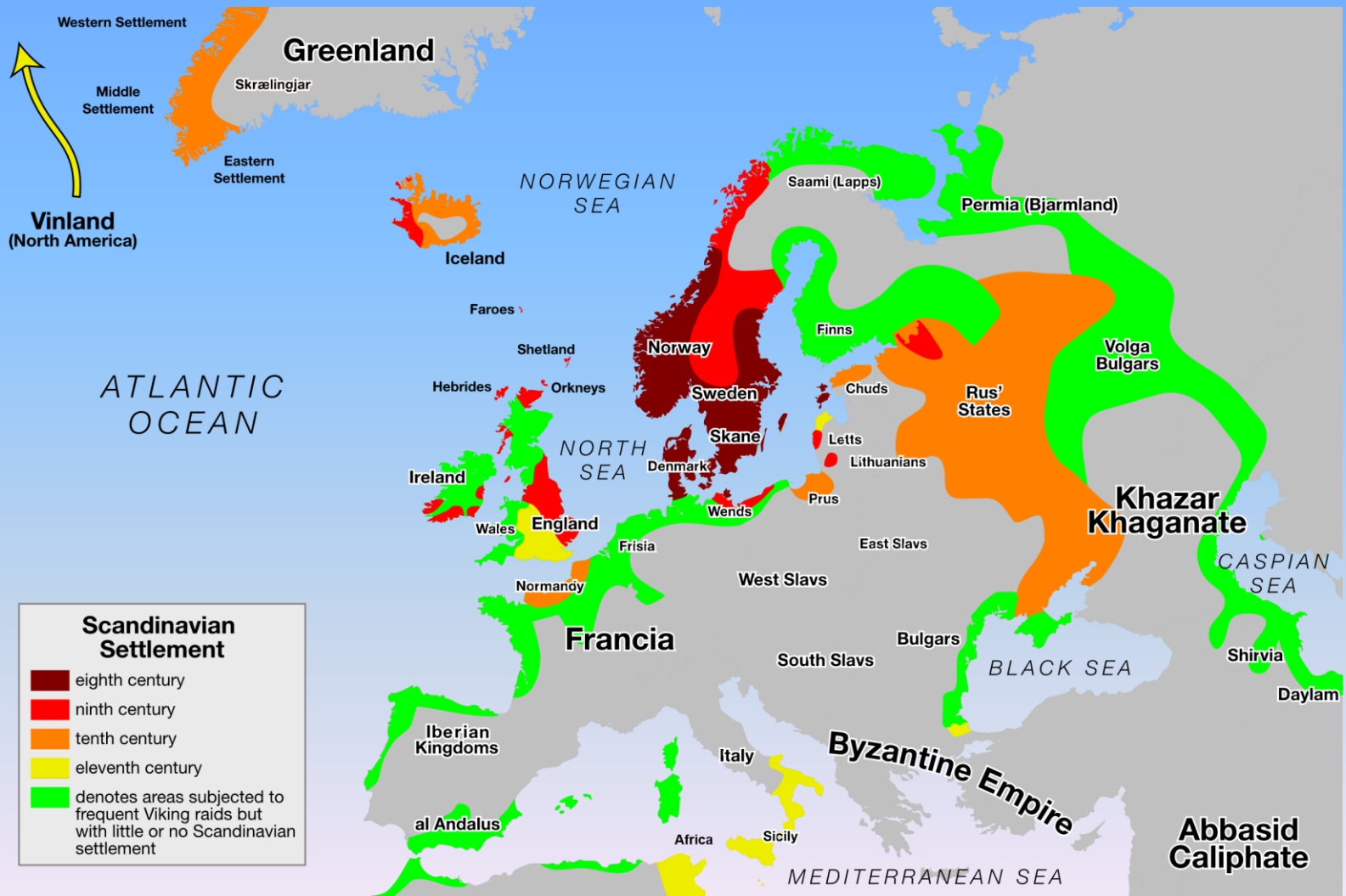
Annales Bertiniani,
år 863

Ulfberht sværd, Rijksmuseum van Oudheden, Leiden, NL. © Vikingskibsmuseet 2005

Het Scandinavische narratief, tegenwoordig

Crime Scene Zutphen dringt langzaam door....

